

Europeiska Kommissionen

Generaldirektoratet för jordbruk och landsbygdsutveckling

Denna skrift har tagits fram i informationssyfte och är inte rättsligt bindande.

För ytterligare upplysningar

Rue de la Loi 200, B-1049 Bryssel, Belgien

Telefon

Direkt (+32) 2 295 63 63

Central (+32) 2 299 11 11

Fax

(+32) 2 299 17 61

Internet

http://ec.europa.eu/agriculture/capreform/wine/index_sv.htm

Europe Direct är en tjänst som hjälper dig att få svar på dina frågor om Europeiska unionen.

Gratis telefonnummer (*): 00 800 6 7 8 9 10 11

(* Vissa mobiltelefonoperatörer tillåter inte 00 800-nummer eller avgiftsbelägger dem.

© Europeiska gemenskaperna, 2007

Printed in Germany

TRYCKT PÅ ICKE KLORBLEKT PAPPER

Publikationsbyrå
Publications.europa.eu

© photo

fotolia.com

1, 3 ◀, 4 ◀, 5, 6, 7 ▶, 9 ◀, 10 ▶, 11 ◀

KF-78-07-074-SV-C

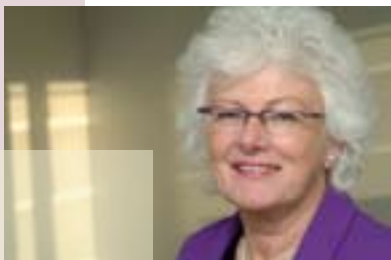
Europeiska Kommissionen

Reformen av EU:s vinsektor

Utveckla möjligheterna

Förord

De europeiska vinerna är bäst i världen och ett ovärderligt inslag i vår jordbrukssektor. De produceras i några av Europas naturskönaste områden. Men trots all kunskap, erfarenhet och århundraden av traditioner hos våra vinproducenter finns det problem. Vi förlorar marknadsandelar till de dynamiska producenterna i Nya världen. Vi lägger också ner för mycket pengar på att bli av med överskottsproduktion i stället för att använda dem till konstruktiva åtgärder inriktade på att återta marknadsandelar. Därför vill jag i grunden reformera vårt sätt att stödja vinsektorn. Det finns mycket vi kan göra för att frigöra dess enorma potential. Våra idéer beskrivs i den här broschyren.

Läs vidare så får Du veta mer om vilka åtgärder vi planerar.
Du är välkommen att lämna synpunkter på min blogg:
<http://blogs.ec.europa.eu/fischer-boel>

Jag hoppas att du finner broschyren både intresseväckande och informativ.

Mariann Fischer Boel

Kommissionsledamot med ansvar för jordbruk och landsbygdsutveckling

Vinetiketter – Ge konsumenterna den information de behöver

Europa producerar världens bästa viner och erbjuder också det största urvalet. Vin odlas i mer än hälften av EU:s 27 medlemsstater. Regioner som Bordeaux, Chianti, Rioja, Franken, Douro och Tokaj, för att bara nämna ett fåtal, producerar viner i den högsta kvalitetsklassen, men också från andra områden kommer det många fina viner.

Europa erbjuder viner för alla smaker och plånböcker. I själva verket är urvalet av viner så stort att de flesta är okända för många konsumenter som därför söker vägledning på etiketterna. Men enligt nuvarande märkningsregler är det inte tillåtet att ange vissa grundläggande och sanningsenliga uppgifter för alla viner. Det gäller t.ex. skördeår och druvsort – uppgifter som konsumenterna förväntar sig att finna och som anges på viner från Nya världen.

Andra konsumenter väljer vin från kända vindistrikt. Enligt marknadsundersökningar tycker konsumenterna att det är svårt att förstå sig på de många olika geografiska ursprungsmärkningar som finns, och de avskräcks därför från att botanisera i den rika mångfalden av europeiska viner.

Kommissionen föreslår följande:

- Tillämpa samma grundläggande märkningsregler för alla viner;
- Druvsort och skördeår ska få anges för alla viner;
- Fastställ tydliga och enhetliga EU-omfattande regler för geografiska ursprungsbeteckningar;
- Anslå särskilda medel till informationskampanjer som förklarar de europeiska ursprungsbeteckningarna för konsumenter i och utanför EU.

Tillgodose konsumenternas önskemål – Kvalitet, ursprung och bästa metoder för vinframställning

Livsmedlens kvalitet, ursprung och säkerhet är saker som Europas konsumenter prioriterar högt. Man vill bland annat veta vad vinerna innehåller och hur de framställs. Man vill också att de bästa traditionerna för vinframställning hålls levande, samtidigt som ny teknik ska anammas som ger bättre kvalitet och spårbarhet och som ofta också leder till mer prisvärda viner.

Ursprunget måste anges tydligt och kunna verifieras med spårnings- och kontrollsystem för att undvika förfalskningar.

En annan fråga för producenterna att lösa är hur man ska anpassa sig till konsumenternas föränderliga smakpreferenser och följa den senaste utvecklingen av bästa metoder för vinframställning. Här innebär det nuvarande systemet en nackdel för våra vinproducenter: Producenter utanför EU har rätt att modernisera sin vinframställning så fort nya metoder har godkänts enhälligt av Internationella vinorganisationen (International Organisation for Vine and Wine), medan producenterna i EU måste vänta tills deras jordbruksministrar har godkänt dem på EU-nivå, och det sker ibland flera år senare. Under tiden tar deras konkurrenter utanför EU marknadsandelar eftersom de anpassar sig snabbare till efterfrågan.

Kommissionen föreslår följande:

- Använd kontrollinstrument och spårbarhet som metoder för kvalitetsstyrning av viner;
- Behåll förbudet mot s.k. överpressning av druvor. På så sätt garanteras vinkvaliteten;
- Ge EU:s vinproducenter rätt att för exportviner använda framställningsmetoder så fort de godkänts internationellt, och efter ett förenklat EU-godkännande för viner som ska säljas inom EU;
- Behåll förbudet mot användning av importerad druvmust för framställning av viner i EU. Behåll förbudet mot blandning av druvmust med importerade eller EU-producerade viner. Skälet är att det är tekniskt svårt att genomföra kontroller av sådan användning.

Njut av vin – med måtta

Vin är en underbar dryck med djupa aromer och härliga smaker. Men det innehåller också alkohol och bör därför avnjutas på ett ansvarsfullt sätt. Den nya generationens vinkonsumenter inriktar sig på smak och förknippar inte vinkvalitet med hög alkoholhalt.

Marknadsundersökningar visar också att det finns efterfrågan på lågalkoholviner, något som också är i linje med uppmärksammandet av alkoholkonsumtionens risker för folkhälsan.

Kommissionen föreslår följande:

- Ge EU-bidrag till informationskampanjer för ansvarsfull och måttlig vinkonsumtion.

Vinodlingar – Att bevara några av Europas vackraste landskap

Europeiska viner förknippas också med de vackra landskap druvorna växer i. Vinodlingarna har format sina omgivningar och blivit en integrerad del av det som gör många regioner så unika.

Att bevara miljön är viktigt. Därför vill kommissionen att vinreformen minskar den skadliga inverkan vinproduktion kan ha på miljön. Det gäller i synnerhet jorderosion och markförgiftning, bruk av växtskyddsmedel samt avfallshantering.

Att minimera de miljöskador som röjning av vinodlingar leder till är en annan viktig uppgift. Avställning av produktion bör ske med iakttagande av miljökrav, och man bör sörja för att marken sköts och hålls i gott jordbrukskick. I en del särskilt sårbara områden kan röjning innebära ett hot mot miljön och bör därför begränsas eller rentav undvikas helt.

Kommissionen föreslår följande:

- Inkludera alla vinodlingsområden i det system som nu omfattar andra jordbruksprodukter och som kopplar ekonomiskt stöd till uppfyllandet av minimikrav, i synnerhet beträffande miljön;
- Ställ stränga miljökrav på röjning av vinodlingar. Ge nationella myndigheter rätt att begränsa röjning i särskilt sårbara regioner;
- Inför möjlighet att ge ekonomiskt stöd till bevarande av vinodlingar i områden där vinlandskapet betraktas som en del av kulturarvet.

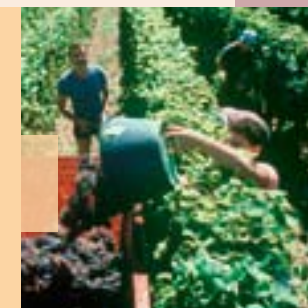
Varför är alla överens om att EU:s vinsektor måste reformeras?

Europa är världens allra största producent, exportör och importör av vin. Men vi får inte vila på våra lagrar. Det finns problem i EU:s vinsektor trots den väldiga sakkunskap och det hårda arbete som har gjort de europeiska vinerna så framgångsrika.

Den europeiska vinexporten ökar visserligen stadigt, men inte alls i samma takt som exporten från Nya världen som växer explosionsartat. I länder där allt fler upptäcker vinets njutning förmår de europeiska producenterna inte att skaffa sig tillräckligt stora marknadsandelar. Samtidigt står Europa med stora mängder vin som inte går att avsätta. Följden blir att EU lägger ner för mycket pengar – omkring en halv miljard euro per år – på att lagra vinöverskottet och destillera det till alkohol. Det vore bättre att i stället lägga de pengarna på att förbättra marknadsbalansen, höja kvaliteten och marknadsföra europeiska viner utomlands.

Kommissionen föreslår följande:

- Öka konkurrenskraften hos EU:s vinproducenter, förstärk ryktet hos EU:s kvalitetsviner som de bästa i världen, återta gamla marknader och erövra nya;
- Inrätta ett tydligt och enkelt regelverk för vinsektorn – med välfungerande bestämmelser som främjar balans mellan tillgång och efterfrågan;
- Inrätta ett regelverk för vinsektorn som bevarar de bästa traditionerna hos EU:s vinproduktion och förstärker den sociala och miljömässiga strukturen hos många landsbygdsområden.

Sedan juni 2006 – Ett år av intensiva meningsutbyten och samråd

När kommissionen utarbetade förslaget till vinreform samrådde den med oberoende experter, regeringar, vinodlare och andra aktörer. Under det gångna året har Mariann Fischer Boel – kommissionsledamot med ansvar för jordbruk och landsbygdsutveckling – besökt många vinregioner för att lyssna, lära och dela med sig av sina synpunkter.

Det stora flertalet av aktörerna är överens om att det behövs en genomgripande reform. De är också överens om målen och instämmer i analysen av de djupare orsakerna till obalansen på marknaden.

De viktigaste problem som lyftes fram var följande:

- De sociala och ekonomiska risker som kan uppstå om vindodlingar röjs för snabbt och i för stor skala;
- Det omedelbara behovet av att förbättra marknadsföringen av europeiska viner;
- Risken för sämre kvalitet om man avskaffar förbudet mot användning av importerad druvmust för vinframställning, eller om man tillåter att viner producerade i EU får blandas med importerade viner.

Det är med dessa synpunkter och problem i åtanke, och på basis av Europaparlamentets rapport om vinreformen i februari 2007, som kommissionen har utformat det föreliggande förslaget.

De djupare orsakerna till vinöverskottet bör undanröjas

Ett av de viktigaste målen för reformen är att återställa marknadsbalansen genom att minska det ständiga vinöverskottet. De nuvarande ekonomiska stödåtgärderna har emellertid visat sig vara ineffektiva.

För att frigöra medel till konstruktiva åtgärder föreslår kommissionen att man avskaffar allt ekonomiskt stöd till destillation, lagring och användning av druvmust, eftersom det har visat sig vara ineffektivt när det gäller att minska vinöverskottet.

Konstruktiva åtgärder anpassade till de lokala vinodlarnas behov

Det finns en rad konstruktiva åtgärder som kan vidtas för att öka de europeiska vinodlarnas konkurrenskraft, t.ex. modernare produktionsmetoder, bättre kvalitet och marknadsorientering genom omplantering eller omställning till andra druvsorter, marknadsföring på exportmarknader samt ett ”skyddsnät” för kris-situationer. De mångskiftande förhållandena inom Europas vinsektor gör att man måste skräddarsy lösningar till lokala behov.

Kommissionen föreslår följande:

- Tilldela alla vinproducerande stater i EU nationella anslag för finansiering av åtgärder som tillgodoser lokala behov;
- Begränsa användningen av dessa anslag till konstruktiva åtgärder från en fastställd lista. Här ingår omstrukturering av vingårdar, omställning till andra druvsorter, marknadsföring utanför EU samt hantering av kris-situationer;
- Fastställ gemensamma regler för att undvika snedvridning av konkurrensen.

Mindre konkurrenskraftiga producenter ska erbjudas alternativ

Många producenter är redan konkurrenskraftiga, eller kommer att bli det, genom att de utnyttjar den föreslagna vinreformen. En del producenter har emellertid blivit beroende av att deras vin lagras och slutligen destrueras av EU. På en marknad med allt hårdare konkurrens, där stöd ges till konstruktiva åtgärder i stället för till eliminering av överskott, kan det för sådana producenter bli omöjligt att fortsätta sin verksamhet som förut.

Vinodlare som befinner sig i en ekonomiskt svår situation bör kunna få ekonomiskt bidrag för avställning av sin vinodling. De kan sedan ställa om till andra grödor som de själva väljer.

Många menar emellertid att det kan innebära problem om vinodlarna själva får besluta om vinodlingarnas framtid, i synnerhet i områden med känslig miljö.

Kommissionen föreslår följande:

- Inrätta ett tillfälligt system för perioden 2008–2013 som ska ge ekonomiskt stöd till vinodlare som väljer att definitivt upphöra med sin odling. Stödsystemet ska totalt omfatta omkring 200 000 hektar;
- Upprätthåll begränsningar för etablering av nya vinodlingar till 2013 för att stävja missbruk av stödsystemet;
- Ge medlemsstaterna rätt att begränsa rökning av vinodlingar i bergsområden och i områden med särskilda miljörestriktioner. På så sätt undviks skadlig påverkan på miljön.

Ge konkurrenskraftiga producenter möjlighet att förverkliga sina ambitioner

I nuläget hämmas framgångsrika vinproducenter av att de saknar möjlighet att utvidga sina vinodlingar. En sådan expansion skulle i hög grad öka deras konkurrenskraft tack vare de stordriftsfördelar den innebär. Det är ändamålsenligt att ha restriktioner i fråga om geografiska ursprungsbezeichnungar, men det är inte meningsfullt att hindra duktiga vinproducenter från att expandera. Eftersom EU inte längre kommer att köpa upp överskottsvin, förväntas odlarna att bli mer försiktiga och marknadsorienterade när de planerar sin produktion.

Kommissionen föreslår följande:

- Tillåt fri plantering av vin från och med den 1 januari 2014 så att EU:s vinodlare får samma förutsättningar som sina konkurrenter;
- Behåll restriktioner beträffande områden och produktionsvillkor som omfattas av geografiska ursprungsbezeichnungar.

Utnyttja befintliga styrmedel för att stärka Europas vinsektor

Sedan 2000 finansierar kommissionen tillsammans med medlemsstaterna program för utveckling av landsbygdsområden. Inom ramen för dessa program får stöd ges till modernisering av vinsektorn. Hittills har dock programmen inte utnyttjats så mycket för det ändamålet. Programmen omfattar annars etableringsstöd för unga jordbrukare, åtgärder för att minska skador på miljön och bevara landskapet, investeringsbidrag, stöd till produktförädling och marknadsföring samt stöd till förtidspensionering av äldre jordbrukare.

För att stimulera vinregionerna att utnyttja dessa åtgärder för landsbygdsutveckling föreslår kommissionen att en del av anslagen till vinsektorn överförs till landsbygdsutveckling, där de kommer att öronmärkas för vinodlingsområden.